

VENDIM
Nr. 1, datë 20.1.2014

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Sokol Berberi	Anëtar i	“	“
Vitore Tusha	Anëtare e	“	“
Altina Xhoxhaj	Anëtare e	“	“
Fatmir Hoxha	Anëtar i	“	“
Gani Dizdari	Anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	Anëtar i	“	“
Fatos Lulo	Anëtar i	“	“
Vladimir Kristo	Anëtar i	“	“

me sekretare Blerina Basha, në datën 10.12.2013 mori në shqyrtim, në seancë plenare mbi bazë dokumentesh, çështjen nr. 50/22 Akti, që i përket:

KËRKUES: Belul Toto, përfaqësuar nga avokat Nevzat Tarelli, me prokurë të posaçme.

SUBJEKT I INTERESUAR: Prokuroria e Përgjithshme, e përfaqësuar nga prokurori Arqilea Koci.

OBJEKTI: Shfuqizimi, si i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, i vendimit nr. 401, datë 11.11.2010 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Korçë; i vendimit nr. 00-2013-945 (144), datë 24.4.2013 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë (dhomë këshillimi).

BAZA LIGJORE: Nenet 29/3, 42/2, 131/f, 134/1/g dhe 142/1 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoji relatorin e çështjes, Vladimir Kristo, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të mbrojtësit të kërkuarit, i cili është shprehur për pranimin e kërkesës, dhe prapësimet me shkrim të subjektit të interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, që kërkoji rrëzimin e kërkesës dhe, pasi bisedoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Korçë, me vendimin nr. 401, datë 11.11.2010, ka vendosur, ndër të tjera:

- deklarimin fajtor të kërkuarit për veprën penale të “prodhimit dhe shitjes së narkotikëve”, parashikuar nga neni 283/1 i Kodit Penal (KP), dhe dënimin e tij me 5 vjet burgim;
- deklarimin fajtor të kërkuarit për veprën penale të “mosbindjes ndaj urdhrimit të punonjësit të policisë”, parashikuar nga neni 242 i KP-së, dhe dënimin e tij me 1 muaj burgim;
- në bashkim të dënimeve, në bazë të nenit 55 të KP-së, dënimin e vetëm me 5 vjet burgim;
- në bazë të nenit 34 të KP-së, dënimin e tij edhe me gjobë në masën 200.000 lekë.

2. Gjykata e Apelit Korçë, me vendimin nr. 32, datë 15.3.2011, ka vendosur prishjen e vendimit nr. 401, datë 11.11.2010 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Korçë dhe pushimin e çështjes për kërkuarin.

3. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2013-945 (144), datë 24.4.2013, ka vendosur prishjen e vendimit nr. 32, datë 16.3.2011 të Gjykatës së Apelit Korçë dhe lënien në fuqi të vendimit nr. 401, datë 11.11.2010 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Korçë.

II

4. **Kërkuari** i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (Gjykata) për shfuqizimin e vendimeve objekt kërkesë, pasi këto vendime i kanë cenuar të drejtën për një proces të rregullt ligjor në drejtimit e mëposhtme:

4.1. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Korçë dhe Gjykata e Lartë nuk kanë respektuar parimin e gjykimit nga një gjykatë e paanshme, për shkak të vlerësimit të gabuar të provave dhe të çmuarjes së tyre në kundërshtim me atë çka provonin.

4.2. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Korçë dhe Gjykata e Lartë nuk kanë respektuar nenin 142/1 të Kushtetutës, që sanksionon detyrimin e arsytimit të vendimit, pasi në këto dy vendime nuk arsyetohen provat dhe fuqia e tyre provuese, si dhe nuk rezulton një analizë e plotë e tyre në raport me provat e mbrojtjes.

4.3. Gjykata e Lartë ka gjykuar dhe shpallur fajtor kërkuesin për veprën penale “mosbindje ndaj urdhrit të punonjësit të policisë”, e cila në momentin e gjykimit ishte amnistuar me ligjin nr. 107/2012, i hyrë në fuqi në datën 28.12.2012.

4.4. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Korçë dhe Gjykata e Lartë, në kundërshtim me vendimin nr. 47, datë 26.7.2012 të Gjykatës Kushtetuese, kanë aplikuar për kërkuesin, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim edhe dënimin me gjobë.

5. **Subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme**, ka paraqitur me shkrim, në mënyrë të përmbledhur, këto prapësime:

5.1. Pretendimet e kërkuesit për çmim dhe vlerësim provash, nuk mund të jenë objekt shqyrtimi në Gjykatën Kushtetuese, pasi ato nuk hyjnë në juridiksionin e saj, por kanë të bëjnë me konstatimin e çështjeve që, sipas jurisprudencës së Gjykatës Kushtetuese, janë në kompetencë të gjykatave të juridiksionit të zakonshëm. Po ashtu, pretendimi i kërkuesit për paanshmëri të këtyre gjykatave është i pabazuar, sepse nuk është paraqitur asnjë argument për të provuar se gjykatat nuk kanë ofruar garanci procedurale të mjaftueshme dhe se kanë pasur interesa personale në çështjen në shqyrtim.

5.2. Gjykatat e juridiksionit të zakonshëm në vendimet e tyre shpjegojnë dhe arsyetojnë shkaqet e themelit të dhënies së vendimeve të tyre, duke iu referuar fakteve për të cilat është zhvilluar procesi, provave të administruara, të cilat janë analizuar në harmoni me njëra-tjetrën, ligjeve të zbatueshme dhe kërkesave të ndryshme të palëve në gjykim, duke përmbushur detyrimin e sanksionuar në nenin 142 të Kushtetutës.

5.3. Vepra penale “mosbindje ndaj urdhrit të punonjësit të policisë”, për të cilën është dënuar kërkuesi, plotëson kriteret për përfitim nga ligji nr. 107/2012 “Për dhënie amnistie”. Qëndrimi i Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, që nuk ka vendosur pushimin e çështjes për këtë vepër penale, përbën një ometim. Gjithsesi, ky ometim nuk shkakton një dënim real të kërkuesit, pasi nuk ka ndikuar në masën e dënimit. Gjithashtu, ai është i riparueshëm pasi kërkuesi, sipas nenit 480 të Kodit të Procedurës Penale (KPP), mund t’i drejtohet gjykatës në fazën e ekzekutimit. Në këtë drejtim, kërkuesi nuk i ka shteruar mjetet ligjore në dispozicion.

5.4. Në lidhje me aplikimin e dënimit me gjobë krahas atij me burg, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Korçë dhe Gjykata e Lartë kanë vepruar në përputhje me qëndrimin e Gjykatës Kushtetuese. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Korçë ka aplikuar ndaj kërkuesit dënimin me gjobë në zbatim të nenit 34/4 të KP-së, pasi vepra “prodhim dhe shitje e narkotikëve”, e parashikuar nga neni 283/1 i KP-së, është kryer për përfitime materiale dhe fakti që kjo dispozitë përmban vetëm dënim me burgim, lë vend edhe për një dënim me gjobë.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

Për pretendimin e vlerësimit të provave

6. Kërkuesi ka pretenduar se Gjykata e Rrethit Gjyqësor Korçë dhe Gjykata e Lartë kanë vlerësuar në mënyrë të gabuar provat dhe i kanë çmuar ato në kundërshtim me atë çka provonin. Gjithashtu, në vendimet e tyre, këto gjykata nuk kanë arsyetuar mbi fuqinë provuese të provave dhe nuk kanë bërë një analizë të plotë të tyre në raport me provat e mbrojtjes. Për rrjedhojë, sipas kërkuesit, është cenuar parimi i gjykimit nga një gjykatë e paanshme, si dhe parimi i arsytimit të vendimit gjyqësor.

7. Gjykata vlerëson se, pavarësisht mënyrës së formulimit të pretendimeve të kërkuesit, në thelb, ato kanë të bëjnë me çështje të konstatimit dhe vlerësimit të provave nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm. Gjykata, në jurisprudencën e saj, është shprehur, në mënyrë të vazhdueshme, se vlerësimi i fakteve dhe rrethanave të çështjes janë në kompetencë të gjykatave të sistemit gjyqësor të cilat nuk mund të jenë objekt i gjykimit kushtetues. Gjykata ka në kompetencën e saj vlerësimin nëse gjykatat e sistemit gjyqësor kanë respektuar të drejtat e palëve në gjykim për një proces të rregullt ligjor dhe nëse ato u kanë dhënë kuptimin e duhur të drejtave kushtetuese që duhen respektuar në procesin e shqyrtimit të çështjes. Gjykata nuk mund të bëjë vlerësim të provave dhe as të përcaktojë mënyrën e zgjidhjes së çështjes, sepse këto të fundit hyjnë në sferën e kompetencave të gjykatave të sistemit gjyqësor (*shih vendimin nr. 19, datë 2.4.2012; nr. 26, datë 15.12.2008; nr. 7, datë 27.4.2005; nr. 106, datë 1.8.2001 të Gjykatës Kushtetuese*).

8. Si pasojë, Gjykata çmon se ajo nuk mund të investohet për shqyrtimin e pretendimeve të kërkuarit si më sipër, përderisa ato nuk janë ngritur në nivelin e një gjykimi kushtetues.

Për pretendimin e amnistisë së veprës penale

9. Kërkuari pretendon se Gjykata e Lartë e ka gjykuar dhe shpallur fajtor për veprën penale “mosbindje ndaj urdhrit të punonjësit të policisë”, e cila në momentin e gjyqimit ishte amnistuar me ligjin nr. 107/2012, i hyrë në fuqi në datën 28.12.2012. Edhe subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, parashtron se kjo vepër penale plotëson kriteret për përfitim nga ligji i lartpërmendur për dhënien e amnistisë dhe se qëndrimi i Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, që nuk ka vendosur pushimin e çështjes për këtë vepër penale, përbën thjesht një ometim të tij.

10. Nga ana tjetër, subjekti i interesuar pretendon se kërkuari nuk i ka shteruar të gjitha mjetet ligjore të ankimit, si kusht për t’iu drejtuar Gjykatës, pasi ai, për të riparuar ometimin e Gjykatës së Lartë, konform nenit 480 të KPP-së, mund t’i drejtohet gjykatës kompetente në fazën e ekzekutimit të vendimit.

11. Në titullin IX, kreu II, i KPP-së, parashikohet shqyrtimi nga gjykata i çështjeve që lidhen me ekzekutimin e vendimeve. Në këtë kontekst, neni 480 i KPP-së sanksion kompetencat e tjera të gjykatës në fazën e ekzekutimit, të tilla si: shuarja e veprës penale pas dënimit, shuarja e dënimit etj. Referuar kapitullit të KPP-së, në të cilin gjendet neni 480, dhe mbështetur në përmbajtjen e tij, Gjykata vlerëson se ky nen ka të bëjë ekskluzivisht me kompetencat e gjykatave të sistemit gjyqësor në fazën e ekzekutimit të vendimit, ndërsa rasti objekt shqyrtimi është i lidhur ngushtë me pasojat që amnistia e veprës penale sjell në momentin e shqyrtimit të çështjes në Gjykatën e Lartë. Për rrjedhojë, Gjykata çmon se, ndryshe nga sa prapëson subjekti i interesuar, kërkuari legjitimohet në kërkesën e tij drejtuar kësaj Gjykate.

12. Në këto kushte, në zbatim të parimit *iura novit curia*, sipas të cilit Gjykata mund të vlerësojë vetë nëse pretendimet e ngritura nga kërkuari bien në fushën e veprimit të një dispozite të caktuar, që nuk është parashtruar para saj dhe se ajo nuk e konsideron veten të detyruar nga cilësimi që i është bërë fakteve të çështjes nga kërkuari (*shih vendimet nr. 27, datë 9.5.2012; nr. 19, datë 25.4.2013 të Gjykatës Kushtetuese*), Gjykata vlerëson se çështja që shtrohet për shqyrtim në rastin konkret konsiston në vlerësimin nëse kërkuarit i është cenuar e drejta e përfitimit nga efekti prapaveprues i ligjit penal favorizues, e sanksionuar në nenin 29/3 të Kushtetutës.

13. Gjykata është shprehur se ky është një parim themelor që ka të bëjë me thelbin e një procesi të drejtë penal dhe si i tillë, është i rëndësishëm për respektimin e së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor (*shih vendimin nr. 14, datë 17.4.2007 të Gjykatës Kushtetuese*). Neni 29 i Kushtetutës parashikon se askush nuk mund të akuzohet ose të deklarohet fajtor për një vepër penale, e cila nuk konsiderohej e tillë me ligj në kohën e kryerjes së saj; se nuk mund të jepet një dënim më i rëndë se ai që ka qenë parashikuar me ligj në kohën e kryerjes së veprës penale; se ligji penal favorizues ka fuqi prapavepruese. Kjo dispozitë kushtetuese reflektohet edhe në nenin 3 të KP-së, sipas të cilit askush nuk mund të dënohet për një vepër që, sipas ligjit të kohës kur është kryer, nuk përbënte vepër penale; ligji i ri që nuk dënon veprën penale ka fuqi prapavepruese; kur ligji i kohës kur është kryer vepra penale dhe ligji i mëvonshëm janë të ndryshëm, zbatohet ai ligj dispozitat e të cilit janë më të favorshme për personin që ka kryer veprën penale.

14. Parimi i përgjithshëm që vepron në sistemin e së drejtës është ai i ndalimit të fuqisë prapavepruese të ligjit. Përrjashtimi që bëhet nga rregulli i përgjithshëm, duke i dhënë fuqi prapavepruese vetëm ligjit penal që favorizon pozitën e të pandehurit, synon t’i përgjigjet në mënyrë sa më të shpejtë e të përshtatshme vlerësimeve të ligjvënësit mbi rrezikshmërinë shoqërore të veprimeve apo mosveprimeve të caktuara, si dhe të subjekteve që i kanë kryer apo mund t’i kryejnë ato në të ardhmen. Gjykata ka theksuar se parimi kushtetues i fuqisë prapavepruese të ligjit penal favorizues duhet respektuar nga të gjitha gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, mjafton që fati i çështjes të mos jetë vendosur ende përfundimisht prej tyre. Për më tepër, ky parim duhet të respektohet edhe në gjykimin që mund të zhvillohet në Gjykatën e Lartë, sepse është pikërisht kjo Gjykatë që kontrollon mënyrën e zbatimit të ligjit material dhe procedural nga ana e gjykatave më të ulëta (*shih vendimet nr. 35, datë 20.12.2005; nr. 14, datë 17.4.2007 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. Gjykata, në funksion të kontrollit të respektimit të parimit të lartpërmendur, nisur edhe nga pretendimet e ngritura nga subjekti i interesuar, vlerëson të rishprehet për kuptimin kushtetues e ligjor të amnistisë, si dhe për pasojat që ajo sjell ndaj procedurave të gjyqimit në Gjykatën e Lartë.

16. Amnistia përbën një masë të përgjithshme faljeje për kategori të përcaktuara veprash penale të kryera në një periudhë të caktuar kohe, apo dënimeve përkatëse. Në trajtimin doktrinar penal dhe jurisprudencial të amnistisë, njihen amnistia e veprës penale që vepron para dhënies së vendimit përfundimtar

të dënimit me pasojë shuarjen e veprës penale të kryer dhe amnistia e dënimit, e cila ndërhyr pas dhënies së një vendimi përfundimtar dënimi, duke shuar ekzekutimin e dënimit, dhe të dënimeve aksesore, edhe pse mbeten efektet e tjera penale. Ndryshimi midis tyre qëndron në faktin se amnistia e veprës penale sjell si pasojë mosfillimin ose pushimin e ndjekjes penale përpara se të jetë dhënë një vendim përfundimtar dënimi (i ekzekutueshëm), ndërsa amnistia e dënimit sjell efekte pas dhënies së vendimit të ekzekutueshëm (*shih vendimin nr. 16, datë 19.4.2010 të Gjykatës Kushtetuese*).

17. Në rastin konkret, rezulton se ligji nr. 107/2012 “Për dhënie amnistie”, datë 8.11.2012, i hyrë në fuqi në datën 28.12.2012, në nenin 5 të tij, ndër kriteret për përfitimin e amnistisë ka parashikuar se “1. *Procedimi penal nuk mund të fillojë dhe nëse ka filluar duhet të pushojë për veprat penale të kryera deri në datën 30 shtator 2012, për të cilat Kodi Penal parashikon një dënim me burgim deri në 2 vjet ose çdo lloj dënimi tjetër më të lehtë. 2. Sipas kompetencës së dhënë nga Kodi i Procedurës Penale dhe në varësi të fazës apo të shkallës së procedimit penal, prokurori ose gjykata vendosin mosfillimin e çështjes penale apo pushimin e çështjes penale për veprat penale që amnistohen*”.

18. Nga ana tjetër, në nenin 71 të KP-së përcaktohet se: “Me aktin e amnistisë organi kompetent përjashton nga ndjekja penale, nga vuajtja tërësisht apo pjesërisht e dënimit ose bën zëvendësimin e dënimit me një lloj dënimi më të butë. Amnistia shtrihet për ato vepra penale të kryera deri një ditë para shpalljes së saj, veç rastit kur në aktin përkatës vendoset ndryshe”.

19. Në lidhje me përmbajtjen e kësaj norme, Gjykata ka përcaktuar se akti i amnistisë parashikon disa organe, të cilat, me hyrjen në fuqi të këtij akti (ligji për dhënie amnistie), marrin kompetencë për të përjashtuar nga ndjekja penale (*amnistia e veprës penale*), nga vuajtja tërësisht apo pjesërisht e dënimit ose për të bërë zëvendësimin e dënimit me një lloj dënimi më të butë (*amnistia e dënimit*). Kështu, Prokuroria, që në kuptim të nenit 148/1 të Kushtetutës, është organi që ushtron ndjekjen penale dhe gjykata, që, në kuptim të nenit 42 dhe 135 të Kushtetutës, është organi kompetent që gjykon akuzat e ngritura ndaj individëve për vepra penale, me hyrjen në fuqi të ligjit për amnistinë, autorizohen të përjashtojnë nga ndjekja penale vepra penale të kryera sipas parashikimeve të këtij ligji. Për sa i përket përjashtimit nga vuajtja tërësisht apo pjesërisht e dënimit ose zëvendësimit të tij, organet kompetente janë ato të parashikuara nga ligji nr. 8331, datë 21.4.1998 “Për ekzekutimin e dënimeve penale”, i ndryshuar (*shih vendimin nr. 16, datë 19.4.2010 të Gjykatës Kushtetuese*).

20. Kodi i Procedurës Penale në disa norma të tij parashikon efektet ligjore që sjell amnistia ndaj procedimit penal dhe ndjekjes penale. Kështu, sipas nenit 290/dh: “*Procedimi penal nuk mund të fillojë dhe nëse ka filluar, duhet të pushojë në çdo gjendje të procedimit, kur është dhënë amnisti*”; ndërsa neni 387/1 parashikon se: “*Kur ndjekja penale nuk duhet të fillonte ose nuk duhet të vazhdojë, ose kur vepra penale është shuar, gjykata vendos pushimin e çështjes, duke treguar edhe shkakun*”. Neni 428/1, shkronja “c” parashikon se: “*Gjykata e Apelit vendos prishjen e vendimit dhe pushimin e çështjes kur janë rastet që nuk lejojnë fillimin apo vazhdimin e procedimit*”; ndërsa sipas nenit 442: “1. *Gjykata e Lartë vendos prishjen e vendimit dhe zgjidhjen e çështjes pa e kthyer për rishqyrtim kur: a) vepra penale është shuar ose ndjekja penale nuk duhet të fillonte e të vazhdonte. 2. Në rastet e parashikuara nga shkronja “a” Gjykata vendos pushimin e çështjes*”.

21. Nga sa më sipër, Gjykata ka vlerësuar se amnistia e veprës penale gjen zbatim në të gjitha fazat procedurale të procesit penal, me pasojë pushimin e çështjes për ato vepra penale për të cilat ndjekja penale nuk duhet të fillojë ose të vazhdojë. Kështu, në rastet kur gjykata e shkallës së parë zbaton amnistinë e veprës penale, ajo ka detyrimin të deklarojë pushimin e çështjes. Nëse amnistia e veprës penale zbatohet në procesin gjyqësor në Gjykatën e Apelit apo në Gjykatën e Lartë, këto të fundit duhet të prishin vendimet e dhëna nga gjykatat më të ulëta dhe të pushojnë çështjen penale (*shih vendimin nr. 16, datë 19.4.2010 të Gjykatës Kushtetuese*).

22. Në çështjen në shqyrtim, Gjykata konstaton se në momentin e shqyrtimit të çështjes (datë 24.4.2013) në Gjykatën e Lartë, ligji nr. 107/2012 “Për dhënie amnistie” kishte hyrë në fuqi (28.11.2012) dhe se vepra penale “mosbindje ndaj urdhrat të punonjësit të policisë”, për të cilën është dënuar kërkuesi, plotëson kriteret për përfitimin e amnistisë. Pavarësisht këtij fakti, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë nuk ka vendosur pushimin e çështjes për këtë vepër penale. Për pasojë, Gjykata çmon se Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka cenuar parimin e zbatimit të ligjit penal favorizues.

Për pretendimin e aplikimit të dy dënimeve kryesore

23. Kërkuesi ka pretenduar se Gjykata e Rrethit Gjyqësor Korçë dhe Gjykata e Lartë, në kundërshtim me vendimin nr. 47, datë 26.7.2012 të Gjykatës Kushtetuese, kanë aplikuar për kërkuesin, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim edhe dënimin me gjobë.

24. Në rastin në shqyrtim, Gjykata vëren se Gjykata e Rrethit Gjyqësor Korçë, vendimi i së cilës është lënë në fuqi nga Gjykata e Lartë, ka aplikuar dënimin me gjobë ndaj kërkuesit, në zbatim të nenit 34/4 të KP-së, me arsyetimin se vepra penale “prodhim dhe shitje e narkotikëve”, e parashikuar nga neni 283/1 i KP-së, për të cilën kërkuesi është shpallur fajtor, është kryer për përfitime materiale dhe dispozita (neni 283/1 i KP-së) përmban vetëm dënim me burgim.

25. Me vendimin nr. 47, datë 26.7.2012, kjo Gjykatë ka vendosur shfuqizimin, si të papajtueshëm me Kushtetutën, edhe të nenit 29, paragrafi i fundit të KP-së, duke arsyetuar se gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, gjatë shqyrtimit konkret të veprave penale, nuk mund të aplikojnë njëkohësisht dy dënime kryesore, në rastet kur këto dënime janë të parashikuara në dispozitat e pjesës së posaçme të KP-së. Gjykatat e juridiksionit të zakonshëm kanë të gjitha mundësitë, me parashikimet aktuale të KP-së, të japin dënimin me burgim si dënim kryesor, në të gjitha rastet e përcaktimit të dy dënimeve kryesore në dispozitat e pjesës së posaçme të KP-së, si dhe ta ashpërsojnë atë me dënimin me gjobë kur plotësohen kriteret e parashikuara në nenin 34, paragrafi i pestë dhe i gjashtë të KP-së.

26. Nisur nga sa më lart, Gjykata çmon se vlerësimet e gjykatave të juridiksionit të zakonshëm janë në linjë me jurisprudencën e kësaj Gjykate dhe, për pasojë, ky pretendim i kërkuesit nuk është i bazuar.

27. Në përfundim, Gjykata vlerëson se pretendimet e kërkuesit, për cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor gjatë proceseve gjyqësore të zhvilluara në gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, janë pjesërisht të bazuara.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të nenit 131, shkronja “f”, dhe nenit 134, pika 1, shkronja “g” të Kushtetutës; neneve 72 dhe 77 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Pranimin pjesërisht të kërkesës.
 - Shfuqizimin e vendimit nr. 00-2013-945 (144), datë 24.4.2013 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, sa i përket të gjykuarit Belul Toto, në pjesën që e konsideron atë fajtor për veprën penale të “mosbindjes ndaj urdhrit të punonjësit të policisë”, parashikuar nga neni 242 i KP-së.
 - Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.
- Vendosur më datë 10.12.2013
- Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Vitore Tusha, Sokol Berberi, Gani Dizdari, Fatmir Hoxha, Vladimir Kristo, Fatos Lulo, Besnik Imeraj
- Anëtare kundër: Altina Xhoxhaj

MENDIM PAKICE

1. Në çështjen konkrete vlerësoj se kërkesa e paraqitur nga kërkuesi Belul Toto është haptazi e pabazuar dhe duhej të ishte rrëzuar nga Gjykata, ndaj çmoj të shprehem me mendim pakice për arsyet që mbështetin këtë qëndrim timin.

2. Nga rrethanat e kësaj çështjeje rezulton se kërkuesi Belul Toto, me vendimin nr. 401, datë 11.11.2010 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Korçë, është deklaruar fajtor për veprën penale të “prodhim dhe shitje e narkotikëve”, parashikuar nga neni 283/1 i KP-së, duke u dënuar me 5 vjet burgim, si edhe për veprën penale të “mosbindje ndaj urdhrit të punonjësit të policisë”, parashikuar nga neni 242 i KP-së, duke u dënuar me 1 muaj burgim. Në bashkim të dënimeve, në bazë të nenit 55 të KP-së, kërkuesi është dënuar me 5 vjet burgim. Ky vendim është prishur nga Gjykata e Apelit Korçë, e cila me vendimin nr. 32, datë 15.3.2011 e ka pushuar çështjen penale në ngarkim të kërkuesit. Mbi bazën e rekursit të paraqitur nga prokurori, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2013-945 (144), datë 24.4.2013, ka vendosur prishjen e vendimit nr. 32, datë 16.3.2011 të Gjykatës së Apelit Korçë dhe lënien në fuqi të vendimit nr. 401, datë 11.11.2010 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Korçë.

3. Kërkuesi i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese, duke pretenduar, mes të tjerash, se në momentin e gjykimit të çështjes në Gjykatën e Lartë kishte hyrë në fuqi ligji nr. 107, datë 8.11.2012 “Për dhënie amnistie”,

dhe se lidhur me veprën penale “mosbindje ndaj urdhrit të punonjësit të policisë”, Kolegji Penal duhej të vendoste pushimin e çështjes. Gjyqtarët në shumicë, me arsyetimin se amnistia e veprës penale gjen zbatim në të gjitha fazat procedurale të procesit penal, me pasojë pushimin e çështjes për ato vepra penale për të cilat ndjekja penale nuk duhet të fillojë ose të vazhdojë, si edhe bazuar në ligjin nr. 107/2012 “Për dhënie amnistie”, kanë vlerësuar se vepra penale “mosbindje ndaj urdhrit të punonjësit të policisë”, për të cilën është dënuar kërkuesi, plotëson kriteret për përfitimin e amnistisë dhe se Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, duke mos vendosur pushimin e çështjes për këtë vepër penale ka cenuar parimin e zbatimit të ligjit penal favorizues, të sanksionuar në nenin 29/3 të Kushtetutës.

4. Gjykata ka theksuar se Gjykata e Lartë, për shkak të pozicionit dhe rolit të saj si gjykatë ligji, kontrollon mënyrën e zbatimit të ligjit material dhe procedural nga ana e gjykatave më të ulëta (*shih vendimet nr. 35, datë 20.12.2005, nr. 14, datë 17.4.2007 të Gjykatës Kushtetuese*). Me tej Gjykata ka theksuar se, në zbatim të parimit të subsidiaritetit, kontrolli i respektimit të standardeve kushtetuese për një proces të rregullt ligjor është funksion edhe i gjykatave të zakonshme, për më tepër i Gjykatës së Lartë. (*shih vendimet nr. 4, datë 28.2.2006; nr. 19 datë 2.4.2012; nr. 58, datë 24.12.2012; nr. 36, datë 25.7.2013; nr. 52, datë 2.12.2013 të Gjykatës Kushtetuese*).

5. Nga materialet bashkëlidhur kërkesës rezulton se ligji për amnistinë ka hyrë në fuqi në datën 28.12.2012, kohë në të cilën çështja ishte regjistruar në Gjykatën e Lartë dhe pritej të shqyrtohej nga Kolegji Penal. Në seancën gjyqësore të zhvilluar në atë gjykatë, datë 24.4.2013, rezulton që kërkuesi të jetë përfaqësuar nga mbrojtësi i tij, i cili është dëgjuar dhe ka paraqitur të gjitha argumentet ligjore në kundërshtim të pretendimeve të ngritura në rekurs nga prokurori, por nuk rezulton që të ketë kërkuar zbatimin e ligjit për amnistinë në favor të kërkuesit.

6. KPP-ja ka parashikuar rastet në të cilat Gjykata e Lartë vepron edhe kryesisht, siç janë ato të parashikuara në nenin 43 (verifikimet për përgjegjshmërinë e të pandehurit); nenin 71 (pasojat e procedimit civil dhe administrativ për atë penal); nenin 72 (mungesa e juridiksionit); nenin 83 (moskompetenca); nenin 260 (revokimi dhe zëvendësimi i masave të sigurimit). Duke mos qenë para asnjërit prej këtyre rasteve, Gjykata e Lartë nuk kishte detyrimin që të zbatonte kryesisht ligjin për amnistinë, në kushtet kur ky pretendim i kërkuesit nuk është ngritur para asaj gjykate. Nëse ky pretendim do të ishte ngritur nga mbrojtësi i kërkuesit, atëherë Gjykata e Lartë do të duhej ta merrte atë në shqyrtim dhe të zbatonte, nëse ishte rasti, dispozitat e ligjit për amnistinë.

7. Megjithatë, Gjykata ka vlerësuar se jo çdo shkelje e rregullave procedurale e bën procesin të parregullt në aspektin kushtetues dhe se ndikim të drejtpërdrejtë në një proces ligjor kanë ato shkelje thelbësore, vërtetimi i të cilave do të cenonte të drejtat dhe liritë themelore të individit (*shih vendimet nr. 21, datë 1.10.2008; nr. 40, datë 22.9.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Në çështjen konkrete në shqyrtim, Gjykata nuk ka pasur parasysh se kërkuesi është dënuar për dy vepra penale, atë të “prodhim dhe shitje e narkotikëve”, të parashikuar nga neni 283/1 i KP-së, dhe “mosbindje ndaj urdhrit të punonjësit të policisë”, parashikuar nga neni 242 i KP-së. Për këtë të fundit kërkuesi është dënuar me një muaj burgim, ndërkohë që në përfundim të gjykimit ky dënim është përthithur nga ai i dhënë nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm për veprën penale të “prodhim dhe shitje e narkotikëve”. Në këto kushte, vendimmarrja e Gjykatës është formale dhe vendimi i saj, edhe pse konstaton cenim të parimeve të së drejtës për proces të rregullt ligjor, nuk sjell asnjë ndryshim në të drejtat dhe liritë themelore të kërkuesit, të cilat ka për qëllim të mbrojë e drejta për një proces të rregullt ligjor.

8. Karakteri formal i kësaj vendimmarrjeje shfaqet, në mënyrë të qartë, edhe në pjesën urdhëruese të vendimit, në të cilin Gjykata shprehet për shfuqizimin e vendimit nr. 00-2013-945 (144), datë 24.4.2013 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, vetëm në pjesën që e ka konsideruar kërkuesin fajtor për veprën penale të “mosbindjes ndaj urdhrit të punonjësit të policisë”.

9. Për sa më sipër, mendoj se kërkesa e paraqitur nga Belul Toto, duhej të ishte rrëzuar si e pabazuar.

Anëtare: Altina Xhoxhaj